

endnu maa jeg indrømme, at der maaske bliver noget at trække fra. Det hedder jo i Loven, at det skal være flittige, ædruelige og sparsommelige Folk for at komme i Betragtning, og jeg skal villig indrømme, at det er ikke alle Landarbejdere, lige saa lidt som alle andre Samfundsklasser ere det. Jeg har derfor tænkt at tage et godt Skridt endnu og sige: Lad os trække 15,000 fra som hørende til dem, der ikke ere fuldt ud hæderlige nok til at komme i Betragtning. (*Anders Nielsen*: Der ere drikfældige!) Nej, der er ikke 15,000 drikfældige Landarbejdere eller Husmænd her i Landet, det er jeg vis paa. Naar jeg nævner dette Tal, er det kun, fordi der er nok at tage af. Det maa ikke være at forstaa saaledes, at jeg tror, at $\frac{1}{3}$ af de 50,000, der blive tilbage, enten ere Lediggængere eller drikfældige. Men jeg faar desværre et tilstrækkelig stort Tal tilbage, der beviser, at det kun er saare faa, der blive hjulpne af dette Tal. Jeg er derfor ikke bange for at tage Tallene lidt store, for at være sikker paa at være paa den rette Side.

Men selv om disse 15,000 trækkes fra, faa vi tilbage 35,000. Altsaa: jeg vover at paastaa, at der er mindst 35,000 ædruelige, hæderlige og dygtige Mænd her i Danmark, der kunne gøre Krav paa at blive hjulpne af denne Lov. Nu bliver det saa Spørgsmaalet: Kunne de blive hjulpne, og hvor mange kunne blive det? Den Sum, der er foreslaaet af den højtærede Minister, og som Udvalget har givet sin Tilslutning, er jo 3 Mill. Kr. aarlig, altsaa en Million mere, end der hidtil skulde bruges. Men samtidig maa man tage i Betragtning, at Lodderne ere gjorte en hel Del større, eller rettere sagt: den Sum, der maa anvendes til hvert enkelt Husbrug, er gjort en hel Del større, idet den er sat op fra 4,000 til 5,000 Kr. Men desuden er der slettet en Bestemmelse i den gamle Lov om, at i Undtagelsestilfælde kunde Summen gaa op over 4,000 Kr., hvor Jordens Pris var særlig høj. Disse enkelte Tilfælde ere blevne slettede nu, og nu staar der altsaa i Loven, at man kan i Almindelighed gaa op over 5,000 Kr., naar Jordprisen er særlig høj. Der er jo ingen Tvivl om, at i Gennemsnit ere Priserne paa disse Ejendomme forhøjede en Del. Jeg tænker mig, at de ere forhøjede med et Par hundrede Kroner, saaledes, at mens Maksimum tidligere var 4,000 Kr., er det nu 5,000 Kr. eller rettere 5,200 Kr. Jeg mener, at det er en pas-

sende stor Ejendom, som en flittig Familie vil kunne have sit gode Udkomme af. Men hvor mange kunne nu komme i Besiddelse af disse Ejendomme? Det er for mig det store Spørgsmaal. For mig er det ikke Spørgsmaalet at faa lavet Retten saa smukt til som muligt, men Spørgsmaalet er, hvor mange der kan komme til at nyde af den. Og her faar jeg da det sørgelige Resultat ud, at det bliver saare faa, der kunne komme i Betragtning. Efter den nugældende Lov kunde der oprettes 500 Huse aarlig til 4,000 Kr. Stykket. Efter den nu foreliggende Lov med den af Ministeren stillede Ændring, der vel nok bliver vedtagen, vil der kunne oprettes 577 Huse, altsaa 77 flere aarlig. Det er hele Forskellen. Der er ikke saa lidt over 1,000 Kommuner i Danmark; oprettes der nu aarlig kun 577 Huslodder, forslaar det kun lidt i hver Kommune, og naar vi saa vide, at der er mindst 35,000 Mennesker, som ere værdige og skikkede til at komme i Betragtning, og at disse 5 Aar kun ville give til 2,885, vil jeg nok spørge: Har Staten da ingenting at gøre for de godt og vel 32,000, der blive tilbage? Forholdet vil blive det, at dersom vi delte Husmændene i Grupper paa 12 hver, saa vil Staten kunne sige til dem: I staa nu 12 der, som ere skikkede til at faa et saadant Husmandsbrug, der er vedtaget en Lov, som siger, at I kunne faa det, og i Løbet af 5 Aar skal en af jer ogsaa faa det, medens de 11 slet ingen Ting faa. Saaledes er Forholdet, og jeg ønsker, at vi her skulle være klare over det, før vi gaa til Afstemning over de forskellige Ændringer.

Nu ved jeg vel, at der vil komme den Indvending: Ja, men Faktum er dog dette, at skønt der kun er stillet 2 Millioner Kr. til Raadighed i den Tid, der er forløben, ere disse 2 Millioner ikke en Gang blevne brugte, og derfor maa der ikke være nogen Trang til at faa en saadan Sum. Jeg vil dertil sige, at det er en Kendsgerning, men der er noget mere, der er en Kendsgerning. For det første er det en Kendsgerning, at naar noget nyt kommer frem her i Landet, er den danske Befolkning altid lidt tilbageholdende, og det har maaske ogsaa givet sig Udslag her, men en anden Kendsgerning har været den — det har jeg hørt fra mange Sider —, at Folk have frygtet noget for, at det, naar saa faa kunne blive hjulpne, da vilde blive Lotterispil, om de kunde komme med. Man kan jo ikke faa en